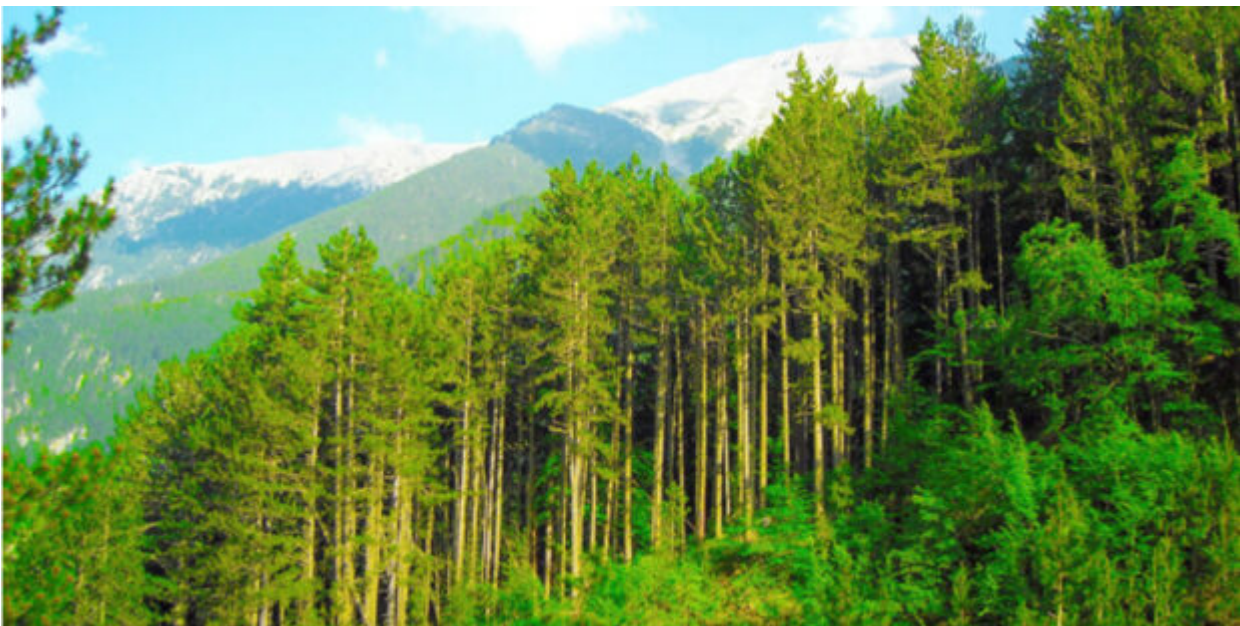

26 Μαρτίου 2019

Παγκόσμια Ημέρα των Δασών

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Η Παγκόσμια Ημέρα των Δασών καθιερώθηκε στις 21 Μαρτίου, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών στις 28 Νοεμβρίου του 2012. Συνολικά, τα δάση καλύπτουν το 43% της χερσαίας έκτασης της ΕΕ και τα έξι κράτη μέλη με τις μεγαλύτερες δασικές περιοχές (Σουηδία, Φινλανδία, Ισπανία, Γαλλία, Γερμανία και Πολωνία) αντιπροσωπεύουν τα δύο τρίτα των ευρωπαϊκών δασικών εκτάσεων. Σε αντίθεση με πολλές περιοχές του πλανήτη όπου η

αποδάσωση αποτελεί μείζον πρόβλημα, η δασική επιφάνεια στην ΕΕ αυξάνεται. Συγκεκριμένα, μεταξύ 1990 και 2010 αυξήθηκε περίπου κατά 11 εκατομμύρια εκτάρια, κυρίως λόγω της φυσικής εξάπλωσης των δασών και των προσπαθειών αναδάσωσης στις οποίες συντείνει η ΕΕ.

Η ΕΕ μέσα από τις δράσεις της ενισχύει τις εθνικές πολιτικές που αφορούν την προστασία των δασών. Σε ποσοστό περίπου 90% τα κονδύλια της ΕΕ για τα δάση προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Κατά την τελευταία περίοδο προγραμματισμού, από το 2007 έως το 2013, χορηγήθηκαν περίπου 5,4 δισεκατομμύρια ευρώ του προϋπολογισμού του ΕΓΤΑΑ για τη συγχρηματοδότηση των ειδικών για τα δάση μέτρων.

Για το διάστημα 2015-2020 προγραμματίστηκαν δημόσιες δαπάνες ύψους περίπου 8,2 δισεκατομμυρίων ευρώ (27% για την αναδάσωση, 18% για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των δασών και 18% για την πρόληψη των ζημιών). Για αυτήν την περίοδο, ένα μόνο ειδικό μέτρο περιλαμβάνει όλους τους τύπους ενισχύσεων υπέρ των επενδύσεων στα δάση. Το μέτρο αυτό καλύπτει τις επενδύσεις στην ανάπτυξη των δασικών ζωνών και τη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών. Οι επενδύσεις αυτές μπορούν να αφορούν την δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων, την εφαρμογή αγροδασοκομικών συστημάτων, την πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων, τις επενδύσεις για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της περιβαλλοντικής αξίας των δασικών οικοσυστημάτων και επενδύσεις στις δασικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση, την προώθηση και την εμπορία δασικών προϊόντων.

Η ΕΕ αφιερώνει επίσης κονδύλια στη δασική έρευνα, ιδίως στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Δασικά έργα μπορούν επίσης να συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής για τη συνοχή (πρόληψη των πυρκαγιών, παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και προετοιμασία για την κλιματική αλλαγή, κ.λπ.). Το Ταμείο Αλληλεγγύης (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου) επιδιώκει, από την πλευρά του, να ενισχύσει τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν μείζονες φυσικές καταστροφές, όπως οι καταιγίδες και οι δασικές πυρκαγιές. Ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της ΕΕ (απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ) μπορεί να ενεργοποιηθεί σε περίπτωση κρίσεων που υπερβαίνουν την ικανότητα των κρατών μελών, όπως έχει συμβεί με ορισμένες δασικές πυρκαγιές (Ελλάδα, 2007 και 2012, 2018) και ορισμένες θύελλες.

Επιπλέον, περίπου 37,5 εκατομμύρια εκτάρια δάσους ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 για την προστασία της φύσης, που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της

περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ. Η ορθολογική χρήση των δασών αποτελεί μέρος των θεματικών προτεραιοτήτων του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα (LIFE 2014-2020, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1293/2013).

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου:

Κατά το παρελθόν, το Κοινοβούλιο, μέσω διάφορων ψηφισμάτων, έχει ταχθεί υπέρ της αύξησης του συντονισμού και της συνοχής της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις διάφορες πολιτικές που επηρεάζουν τα ευρωπαϊκά δάση. Στις 30 Ιανουαρίου του 1997, με την έγκριση του ψηφίσματός του σχετικά με τη δασική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (που ήταν και η πρώτη έκθεση πρωτοβουλίας του), το Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για μια ευρωπαϊκή δασική στρατηγική. Το αίτημα αυτό απαντήθηκε από την Επιτροπή με την ανακοίνωσή της σχετικά με μια δασική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COM(1998)0649), ενώ έλαβε και τη στήριξη του Συμβουλίου, το οποίο εξέδωσε την πρώτη δασική στρατηγική της ΕΕ στις 15 Δεκεμβρίου του 1998.

Σε απάντηση στην έκθεση για την εφαρμογή της δασικής στρατηγικής της ΕΕ (COM(2005)0084) για την περίοδο 1999-2004, το Κοινοβούλιο τόνισε εκ νέου τη σημασία της εν λόγω στρατηγικής και επιβεβαίωσε τη στήριξή του με το ψήφισμά του της 16ης Φεβρουαρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή μιας δασικής στρατηγικής για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο ίδιο ψήφισμα, το Κοινοβούλιο υποστήριξε την εφαρμογή ενός «σχεδίου δράσης της ΕΕ για μια αειφόρο διαχείριση των δασών» που προτάθηκε από την Επιτροπή, με το οποίο συνιστούσε μια σειρά συνεκτικών και συγκεκριμένων στόχων και μέτρων στους διάφορους τομείς πολιτικής που συνδέονται με τα δάση. Αυτό το «σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα δάση» (FAP) σχεδιάστηκε αρχικά από την Επιτροπή για μια περίοδο πέντε ετών (2007-2011), και προοριζόταν ως συμπληρωματικό μέσο για τον καλύτερο συντονισμό των 18 καθορισμένων «βασικών δράσεων» (COM(2006)0302).

Το ΕΚ, με το ψήφισμά του στις 28 Απριλίου του 2015 με τίτλο «Μια νέα δασική στρατηγική της ΕΕ: για τα δάση και τον δασικό τομέα», καλεί την Επιτροπή να συμπληρώσει τη στρατηγική με ισχυρό σχέδιο δράσης που θα περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα και να το ενημερώνει κάθε χρόνο σχετικά με την πρόοδο των συγκεκριμένων δράσεων στο πλαίσιο της στρατηγικής. Το Κοινοβούλιο υπογράμμισε επίσης ότι η εφαρμογή της δασικής στρατηγικής της ΕΕ θα πρέπει να αποτελέσει πολυετή και συντονισμένη διαδικασία. Το Κοινοβούλιο θεωρεί ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας του δασικού τομέα, στη στήριξη των αγροτικών και αστικών

περιοχών, στην επέκταση των γνώσεων, στην προστασία των δασών και τη διατήρηση των οικοσυστημάτων τους, στη βελτίωση του συντονισμού και της επικοινωνίας, καθώς και στην ενίσχυση της βιώσιμης χρήσης της ξυλείας και των δασικών προϊόντων εκτός της ξυλείας.

Πηγή: sigmalive.com